«Εν όψει τού Τριωδίου και σχόλιο στον πρόσφατο νόμο περί γάμου μεταξύ ατόμων του ιδίου φύλου» (Σεβ. Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής Νικόλαος Χατζηνικολάου)

Categories : ΑΝΕΠΙΚΑΙΡΑ

Date : 28 Φεβρουαρίου, 2024

Κυριακὴ 25 Φεβρουαρίου 2024

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 200^{Η}

Πρὸς
Τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανοὺς τῆς καθ᾽ ἡμᾶς ᾽Ιερᾶς Μητροπόλεως

Προσφιλῆ τέκνα ἐν Κυρίῳ καὶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοί μας,

Ὁ Μητροπολίτης σας καὶ ὅλοι οἱ ἐφημέριοι καὶ κληρικοὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας σᾶς εὐχόμαστε καλὸ καὶ εὐλογημένο **Τριώδιο**, τὸ ὁποῖο χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας ὡς «Πύλη τῆς Μετανοίας», ἐνῶ ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ ἀποκαλεῖται

«Ὁδὸς Μετανοίας». Σήμερα ξεκινοῦμε μία πορεία μετανοίας καὶ πνευματικῶν ἀγώνων. Ἡ μετάνοια κατέχει κεντρικὴ θέση στὴ ζωή μας ὡς πιστῶν, ἰδιαίτερα ὅμως βρίσκεται στὸ ἐπίκεντρο αὐτῆς τῆς περιόδου, μάλιστα φέτος ποὺ τὸ ξεκίνημά της συνδυάζεται μὲ τὰ γνωστὰ πρωτοφανῆ γεγονότα ποὺ ἔχουν προξενήσει ἐντάσεις, μεγάλη ἀπογοήτευση, πικρία καὶ βαθειὰ θλίψη στὶς καρδιές μας. Ἡ ἀφροσύνη, ὁ παραλογισμός, ἡ ἁμαρτία, ἡ ἠθικὴ ἐκτροπὴ στὸ ἀποκορύφωμά τους. Ὅλα αὐτὰ καὶ μὲ τὸν νόμο. Στὴν πατρίδα μας. Ποιός θὰ τὸ φανταζότανε αὐτό;

Μὲ μεγάλη ἀπορία, ὄχι ὅμως καὶ μὲ ἰδιαίτερη ἔκπληξη, γίναμε μάρτυρες προσφάτως μιᾶς ἀκατανόητης προσπάθειας μεθοδευμένης ψήφισης ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸ κοινοβούλιο, μάλιστα μὲ τὴ σύμπραξη τελικῶς πέντε κομμάτων, τοῦ **γάμου ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου** καὶ τῆς συναφοῦς μὲ αὐτὸν **δυνατότητος ἀποκτήσεως τέκνων**, κάτι ποὺ προσβάλλει καίρια καὶ τὸν θεσμὸ τῆς οἰκογένειας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἴδια τὴν ἀξία καὶ ἀξιοπρέπεια, τὴν ἱερότητα τοῦ ἀνθρώπου.

Ἔτσι φτάσαμε στὴ νομοθετικὴ ἐξίσωση τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογένειας μὲ νέες μορφὲς συμβίωσης, ποὺ ἀντιβαίνουν παντελῶς στοὺς φυσικοὺς ὅρους καὶ τοὺς ψυχοκοινωνικοὺς νόμους καὶ ἀσεβοῦν στὸν νόμο τοῦ Θεοῦ, μὲ ἔωλα ἐπιχειρήματα ἠθικοῦ ἐπικαλύμματος ὑποστήριξης τῶν δικαιωμάτων τῶν προϊόντων αὐτῶν, δηλαδὴ τῶν δύστυχων παιδιῶν.

Εἶναι δύσκολο νὰ καταλάβει κανεὶς τὸν λόγο ποὺ ὁδήγησε σὲ αὐτὴν τὴν ἀπόφαση τῆς Κυβερνήσεως, τὴ λογικὴ ποὺ δικαιολόγησε τὴν πιεστικότητα μὲ τὴν ὁποία ἄσκησε τὴν πολιτική της καὶ τὴ σπουδὴ καὶ ἐμμονή της παρὰ τὶς ἔντονες ἀντιδράσεις καὶ στελεχῶν της καὶ ποικίλων φορέων, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Ποιός ὁ λόγος γιὰ ἕναν τέτοιο νόμο; ποιά ἡ ἀνάγκη; πόσους ἀφορᾶ ἄμεσα; πόσες τελικὰ εἶναι αὐτὲς οἱ περιπτώσεις ποὺ χρήζουν νομοθετικὴ θεραπεία; Γιατί αὐτὲς οἱ μεθοδεύσεις; Γιατί νὰ προκληθεῖ τόσος διχασμὸς καὶ ἀναστάτωση στὴν κοινωνία; Πῶς εἶναι δυνατὸν ἕνα νομοσχέδιο ποὺ ἀφορᾶ τὴν οἰκογένεια καὶ τὴν ἠθική, ποὺ ἀνατρέπει ἱστορικὲς ἀξιακὲς σταθερές, μάλιστα μέσα σὲ περίοδο τρομακτικῆς δημογραφικῆς κρίσης, νὰ ψηφίζεται μὲ προκλητὴ βουλευτικὴ ἀποχὴ τοῦ κυβερνῶντος κόμματος καὶ προκλητικὲς συνειδησιακὲς πιέσεις;

Τὸ νομοσχέδιο ὅμως δυστυχῶς ψηφίσθηκε! Ἀπέναντί μας ἔχουμε πλέον ἕναν

ἀπαράδεκτο νόμο καὶ μιὰ τραγικὴ πραγματικότητα ποὺ περιγράφεται ἀπὸ μιὰ ἀλληλουχία ἐπερχομένων προβλημάτων.

Πρῶτο πρόβλημα τὰ δύστυχα παιδιὰ ποὺ θὰ υἱοθετοῦνται κατὰ παραγγελίαν καὶ θὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ μεγαλώσουν μέσα σὲ περιβάλλον ἐντελῶς ἀντίθετο μὲ τοὺς φυσικοὺς νόμους, τὶς εὐαγγελικὲς ἐπιταγὲς καὶ τὶς ἠθικὲς προϋποθέσεις. Τὸ πρόβλημά τους δὲν εἶναι ὅτι δὲν θὰ ἔχουν πατέρα ἢ μητέρα, ἀλλὰ ὅτι θὰ ἔχουν ἀντὶ γιὰ μητέρα πατέρα ἢ ἀντί γιὰ πατέρα μητέρα. Ἡ σύχγυση εἶναι προφανής. Ἡ ὁμοφυλοφιλικὴ ψευτο-οικογένεια προξενεῖ καὶ στέρηση καὶ σύγχυση στὶς παιδικὲς ψυχές. Τὸ πρόβλημα αὐτῶν τῶν παιδιῶν εἶναι μεγαλύτερο ποὺ γεννήθηκαν ἀπὸ ὅταν καὶ ἂν ὀρφανεύσουν.

Δεύτερο πρόβλημα, ὅλα τὰ παιδιά μας ποὺ ἐφ’ ἑξῆς, ἀπὸ τὴν τρυφερή τους κιόλας ἡλικία θὰ ἐκτίθενται καὶ θὰ ἐθίζονται σὲ εἰκόνες ἀφύσικης πραγματικότητας. Θὰ μπερδεύονται ἀπὸ αὐτὰ ποὺ θὰ βλέπουν καὶ θὰ ἀκοῦν καθημερινά. Σὲ λίγο κανεὶς δὲν θὰ μπορεῖ νὰ ξεχωρίσει στὸ μυαλό τους τὴν ἀλήθεια ἀπὸ τὸ ψέμα καὶ τὸ ἠθικὸ ἀπὸ τὸ ἀνήθικο. Μιὰ κοινωνία πρωτοφανοῦς σύγχυσης ταυτότητας ξεπροβάλλει ἐφιαλτικά.

Ὑπάρχει καὶ ἕνα **τρίτο•** ὁ γάμος, ὅπως ψηφίστηκε, ὑποβαθμίζει τὴν οἰκογένεια καὶ καταρρακώνει τὴν ἀξία τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ὀμορφιὰ καὶ ἱερότητά του. Σκοπὸς τοῦ γάμου εἶναι νὰ ἑνώσει τοὺς δύο, τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα. Ὁ γάμος τῶν ὁμφυλόφιλων ζευγαριῶν διχάζει ἀμφοτέρους. Ὅταν οἱ ἐπιθυμίες τῆς ψυχῆς δὲν ἐναρμονίζονται μὲ τὸ σῶμα, τὴ βιολογία καὶ τὴ φύση, ὁ ἄνθρωπος εἶναι διχασμένος. Ὅταν δύο διχασμένοι συμβιώνουν καὶ ἀναπαράγονται, τότε πολλαπλασιάζεται ὁ διχασμός τους. Ὅταν νομιμοποιεῖται καὶ θεσμοθετεῖται ἀδιάντροπα μιὰ καταστροφικὴ ἁμαρτία γιὰ ὅσους τὴν διαπράττουν, μεταδίδεται καλπάζοντας καὶ διασπείρεται ἀνεξέλεγκτα ἀνάμεσα καὶ στοὺς ἀνυποψίαστους. Ἐκεῖ ὁδηγοῦν τὸν ἄνθρωπο οἱ νέες ἀντιλήψεις. Ἐκεῖ καταντοῦν τὴν κοινωνία. Σὲ αὐτὸν τὸν γκρεμὸ μᾶς ἔσπρωξαν οἱ κυβερνητικοὶ προστάτες μας.

Ὅλοι μιλοῦν γιὰ τὴν κλιματικὴ ἀλλαγὴ καὶ τὴν ἀπειλὴ τῆς οἰκολογικῆς καταστροφῆς, στὴν ὁποία ὁδηγηθήκαμε βιάζοντας ἀλόγιστα τὴ φύση. Ἡ φύση ὅμως βιάζεται καὶ ὅταν εἰσάγονται στὴ ζωή μας διαφυλικὲς πρακτικὲς ποὺ ἀγνοεῖ ἡ φυσιολογικὴ τάξη, ὅταν μιλᾶμε γιὰ πολλὰ φύλα πέραν τῶν δύο, αὐτῶν τοῦ ἄνδρα καὶ τῆς γυναίκας, ὅταν ἡ γυναῖκα καταντάει μηχανὴ παραγωγῆς καὶ προσβάλλεται ἡ μητρότητα, ὅταν ἡ θηλυκότητα θυσιάζεται στὸν βωμὸ τῆς σεξουαλικότητας, ὅταν ἀλλοιώνεται ἡ ἀνθρώπινη ταυτότητα.

Ἡ ἀπειλὴ κατὰ τῆς ἀνθρώπινης ὀντολογίας ἀποτελεῖ κίνδυνο μεγαλύτερο ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν κλιματικὴ ἀλλαγή. Τὸ ἕνα κατάστρέφει τὸ περιβάλλον, τὸ ἄλλο βιάζει καὶ καταβροχθίζει τὸν ἄνθρωπο, τὸν εὐτελίζει, τοῦ συντρίβει τὴν ἀξία, τὸν τελειώνει. Δυστυχῶς!

Ἡ ἁμαρτία τῆς παρὰ φύσιν ἀσέβειας εἶναι μεγάλη. Δὲν εἶναι ὅμως μόνον ἁμαρτία κάποιων λίγων ἀνθρώπων, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἁμαρτία μιᾶς ὁλόκληρης κοινωνίας. Οὔτε πάλι εἶναι ἁμαρτία τοῦ σήμερα, ἀλλὰ ἁμαρτία ποὺ κυοφορεῖται ἐδῶ καὶ χρόνια. Καὶ τὸ χειρότερο, αὐτὸ συνέβη στὴ χώρα μας, μιὰ χώρα μὲ Ὀρθόδοξη ζωὴ καὶ θαυμαστὴ ἱστορία, γεμάτη ἀπὸ ἁγίους καὶ σημεῖα θεϊκῆς παρουσίας, μὲ ἀξιοζήλευτη οἰκογενειακὴ παράδοση, μιὰ χώρα πραγματικὰ εὐλογημένη. Πῶς νὰ τὸ ἀντέξει κανεὶς αὐτό; Πῶς νὰ τὸ συγχωρήσει;

Καὶ νὰ σκεφθεῖ κανεὶς ὅτι ἄνθρωποι δικοί μας, ποὺ τοὺς ἐμπιστεύθηκε μὲ τὴν ψῆφο τους ὁ λαός μας, ποὺ βαπτίσθηκαν στὴν κολυμβήθρα τῆς Ἐκκλησίας μας, αὐτοὶ περιφρόνησαν τὴ φωνή της, ἀνήρεσαν τὸ βάπτισμα μὲ τὴν ψῆφο τους, αὐτοὶ ποὺ ἐμφανίζονται στὶς ἐκκλησιές μας, ποὺ τιμήθηκαν ἀπὸ τὸν πιστὸ λαὸ καὶ εὐεργετή-θηκαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας πολλαπλῶς καὶ κατ’ ἐπανάληψιν, λέρωσαν τὰ χέρια τους μὲ τὴν ψῆφο τῆς ἀνευθυνότητας τους, λάσπωσαν τὸ κῦρος τους. Καὶ ὄχι μόνον. Τελικά, δὲν ψήφισαν ἁπλὰ τὸν νόμο• τὸν ὑποστήριξαν μὲ πάθος, τὸν ἐπέβαλαν μὲ πεῖσμα, τὸν γιόρτασαν προκλητικά. Μόλυναν τὴν τιμή τους, ἀσέβησαν οἰκτρὰ στὴν ἀποστολή τους.

Ἀντὶ νὰ σηκώσουν στοὺς ὤμους τους τὸ δράμα τοῦ λαοῦ καὶ τὴν εὐθύνη τῆς ἱστορίας, αὐτοὶ μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν πρώτη πολίτη τῆς χώρας μας πανηγύριζαν ἀσεβῶς καὶ προκλητικῶς σὲ δυσώνυμα κέντρα γιὰ τὴ δῆθεν νίκη τους. Αὐτὸ ἀποτελεῖ μεγαλύτερη ἁμαρτία καὶ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία ποὺ ὅλως ἀσυνέτως ψήφισαν. Τὸ πρόβλημα πλέον δὲν εἶναι κάποια ἄτομα ποὺ μὲ τὴ συνδρομὴ τῆς πολιτείας ταλαιπωροῦνται διότι δὲν τὰ βρῆκαν μὲ τὴ φύση τους, ἀλλὰ αὐτοὶ ποὺ ὁδηγοῦν τὸ μέλλον μας στὴν καταστροφὴ καὶ τὰ παιδιὰ στὴ σύγχυση καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ τὰ βροῦν μὲ τὴν ἠθικὴ καὶ τὴ λογική, μὲ τὴν εὐθύνη καὶ τὴ συνείδησή τους.

Καὶ κάτι ἀκόμη• Ἂν ἐξαιρέσει κανεὶς αὐτοὺς ποὺ βγῆκαν μὲ τὸ λάβαρο τοῦ αἴσχους καὶ πανηγύριζαν γιὰ τὴν ὑπερψήφιση τοῦ νόμου, δὲν εἶναι λίγοι καὶ αὐτοὶ ποὺ ἀναγκάσθηκαν νὰ ψηφίσουν, ἀφοῦ ὑπέστησαν πολιτικὸ βιασμὸ καὶ ἀνελέητο ἐκβιασμό. Οἱ πρῶτοι ἐγκληματοῦν, οἱ δεύτεροι εἶναι θύματα. Μπορεῖ ἴσως γι’ αὐτὸν τὸν λόγο νὰ ἔχουν ἐλαφρυντικά, διερωτώμεθα ὅμως ἂν ἀξίζουν πλέον νὰ σηκώνουν τὸ βάρος τοῦ ὑπεύθυνου ἐκπροσώπου τοῦ λαοῦ στὴ Βουλὴ καὶ κατὰ πόσον ἡ ἀγνόηση τῆς κραυγῆς τῆς Ἐκκλησίας διαταράσσει τὴ σχέση τους μαζί της.

Ἀγαπητά μας τέκνα καὶ ἀδελφοί,

Τὸ κακό, ἡ ἀπόλυτη ἐκτροπή, ἡ ἁμαρτία ἤδη ἐπικρατοῦν στὶς κοινωνίες μας καὶ πλέον ροκανίζουν ἀκόμη καὶ τὸ ὑπαρκτικὸ μέλλον μας. Αὐτὸ ποὺ ἔγινε πρὶν δέκα μέρες εἶναι ὅ,τι χειρότερο στὴ σύγχρονη ἱστορία. Καὶ οἱ συνέπειές του ἀνυπολόγιστες. Ἡ κοινωνία μας ἀλλάζει. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ ταυτότητά της. Εἶναι σὰν νὰ βιώνουμε πάλι τὴν πτώση, σὰν νὰ θρηνοῦμε ὅπως ὁ Ἀδὰμ ἔξωθεν τοῦ Παραδείσου.

«Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου».

Νὰ γνωρίζετε ὅμως ὅτι ὅλοι ἐμεῖς ποὺ φέρουμε τὸ βάρος τῆς πνευματικῆς πατρότητος, δὲν θὰ σιωπήσουμε, οὔτε θὰ ἐγκαταλείψουμε τὸν ἀγῶνα, οὔτε θὰ ἀρνηθοῦμε τὴν εὐθύνη μας. Θὰ συνεχίζουμε νὰ ὁμολογοῦμε τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ δείχνουμε τὸν φωτεινὸ δρόμο. Ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νὰ ἀναδείξει καὶ νὰ διασώσει τὴν ἀνθρώπινη ἀξία. Χρέος τῆς πολιτείας εἶναι νὰ προστατεύσει τὴν *ἀξιοπρέπεια*. Ὅταν κλονίζεται ἡ ἀξία, τότε παραλύει ἡ ἀξιοπρέπεια, δὲν ὑπάρχει. Γι' αὐτὸ καὶ πρὸς τοὺς πολιτικοὺς διαχειριστὲς τῆς ζωῆς μας θὰ συνεχίσουμε νὰ ὑψώνουμε φωνή: Μὴ τσακίζετε τὸν ἄνθρωπο• σεβαστεῖτε τὴν ἀξία του, εἶναι ἀπροσμέτρητη. Τιμῆστε τὴν οἰκογένεια• εἶναι θεσμὸς ἀνεκτίμητος. Ἀγκαλιάστε θεραπευτικὰ ὅσους ἔχουν πρόβλημα• αὐτὸ χρειάζονται. Μὴ τοὺς τσαλακώνετε παίζοντας νομοθετικὰ μὲ τὰ παθολογικὰ δικαιώματά τους. Προστατεῦστε τὴν κοινωνία ἀπὸ τὶς ἀρρώστιες της.

Ἀλλὰ καὶ ὅλοι ἐμεῖς, ἀγαπητά μας τέκνα καὶ ἀδελφοί, ἂς κρατήσουμε τὸν αὐτοσεβασμό μας, τὴ χαρά μας ποὺ γεννηθήκαμε ἄνθρωποι. Δὲν εἴμαστε σεξουαλικὰ ὑποκείμενα· εἴμαστε ἄνδρες καὶ γυναῖκες, εὐλογημένοι μὲ τὴν τιμὴ καὶ περικοσμημένοι μὲ τὴ δόξα τοῦ φύλου, δηλαδή οἱ ἄνδρες μὲ πραγματικὴ ἀνδροπρέπεια καὶ οἱ γυναῖκες μὲ γνήσια θηλυκότητα καὶ χάρη. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ Θεὸς χάρισε τὴν πνοή Του σὲ *«ἄρσεν καὶ θῆλυ»*. Σὲ τέτοιους τὴν ἐμπιστεύθηκε, σὲ τέτοιους χάραξε τὴν εἰκόνα Του. Ὄχι σὲ κάτι ἄλλο. Αὐτὸ διδάσκει ἡ σοφὴ Ἐκκλησία μας. Ἂς ἀνανεώσουμε ὅλοι μας τὸν σύνδεσμο μαζί της, ἂς τὸν ἐξυγιάνουμε καὶ ἂς τὸν κάνουμε στενότερο καὶ δυνατότερο. Μόνον ἔτσι θὰ ἀντέξουμε τὴν καταιγίδα τῶν ἀλλεπάλληλων ἐκτροπῶν καὶ τὸν βομβαρδισμὸ τοῦ ἀνήθικου παραλογισμοῦ τῆς ἀπροκάλυπτης ἀσέβειας. Οἱ κρίσεις δοκιμάζουν μὲν τὴν πίστη, ἀλλὰ καὶ γεννοῦν ἁγίους.

Τὸ Τριώδιο ἀρχίζει. Εὐκαιρία νὰ ἀφυπνισθοῦμε ὅλοι. Καιρὸς νὰ *«ἀνορθώσουμε τὰ παραλελυμένα γόνατα»* καὶ νὰ ξαναχαράξουμε ὀρθὴ τροχιὰ στὴ ζωή μας. Ἀνάγκη γενικευμένης μετανοίας. Ὡς Ἐκκλησία ἐν σώματι νὰ μετανοήσουμε. Ἡ μετάνοια δὲν εἶναι γιὰ κάποιους ἄλλους• εἶναι γιὰ μᾶς, γιὰ ὅλους μας. Ὅπως ἡ Χαναναία ζήτησε ἡ ἴδια γιὰ τὸν ἑαυτό της τὸ ἔλεος ἀπὸ τὸν Κύριο, προκειμένου νὰ θεραπευθεῖ ἡ δαιμονισμένη κόρη της, ἔτσι κι ἐμεῖς καλούμεθα νὰ κλίνουμε γόνυ μετανοίας, ἄσχετα μὲ τὸ τὶ θὰ κάνουν οἱ ἔνοχοι τοῦ ἐγκλήματος, γιὰ νὰ κρατηθεῖ ἡ κοινωνία μας στὰ πόδια της. Ἀλλά, γιατὶ ὄχι, γιὰ νὰ τὸ καταλάβουν καὶ οἱ ἴδιοι καὶ νὰ ἐπιστρέψουν. Καλούμεθα νὰ μετανοήσουμε γιὰ τὴ συλλογικὴ ἁμαρτία ὅπως οἱ τρεῖς παῖδες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἐκεῖνοι στὴν *«κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην»* δοξολογοῦντες, κι ἐμεῖς στὸ καμίνι τῆς σύγχρονης γενικευμένης ἀποστασίας γρηγοροῦντες.

Ἂς τιμήσουμε μαζὶ μὲ τὸ δῶρο τῆς ἀνθρώπινης φύσης μας, τὶς οἰκογένειές μας, ἂς κρατήσουμε ζωντανὴ τὴν πίστη μας, ἂς ἐντείνουμε τὶς προσπάθειές μας στὸν ἀγῶνα

τοῦ ἁγιασμοῦ μας καὶ ἂς ὑψώσουμε ἱκετηρίους χεῖρας πρὸς τὸν δωρεοδότη ἐλεήμονα Κύριο: *«Φεῖσαι ἡμῶν, Κύριε, μὴ μνησθῇς τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἀλλὰ σῶσον ἡμᾶς διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον».*

Προσφιλῆ τέκνα καὶ ἀδελφοί μας,

«Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε (Α΄ Κορ. ιστ΄ 13),

καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ᾽ ὑμῶν» (Β΄ Κορ. ιγ΄ 11)

Μετ᾽ εὐχῶν καὶ πολλῆς τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης,

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Καὶ ἅπαντες οἱ ἐφημέριοι τῆς καθ᾽ ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

(Πηγή: imml.gr*)*